

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια
(4. Aṅguttara Nikāya - Aṭṭhakathā)

05. Σχόλια για το βιβλίο των πέντε (05. Pañcakanipāta-
aṭṭhakathā)

3. Η τρίτη πεντηκοντάδα (3. Tatiyapaññāsakaṃ)

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια

---

05. Σχόλια για το βιβλίο των πέντε

3. Tatiyapaṇṇāsakaṃ

1. Phāsuvihāravaggo

---

1. Sārajjasuttavaṇṇanā

101. Tatiyassa paṭhame vesārajjakaraṇāti visāradabhāvāvahā. Sārajjam hotīti domanassaṃ hoti.

2. Ussaṅkitasuttavaṇṇanā

102. Dutiye ussaṅkitaparisaṅkitoti ussaṅkito ca parisaṅkito ca. Api akuppadhammopīti api akuppadhammo khīṇāsavo samānopi parehi pāpabhikkhūhi ussaṅkitaparisaṅkito hotīti attho. Vesiyāgocarotiādīsu vesiyā vuccanti rūpūpajīvinīyo, tā gocarō assāti vesiyāgocarō, tāsam geham abhiṇhagamanoti attho. Sesapadesupī eseva nayo. Tattha pana vidhavāti matapatikā. Thullakumārikāti mahallikakumārikāyo.

3. Mahācorasuttavaṇṇanā

103. Tatiye ito bhogena paṭisantharissāmīti ito mama sāpateyyato bhogam gahetvā tena paṭisanthāram karissāmī, tassa ca mama ca antaram pidahissāmīti attho. Gahaṇānīti parasantakānam bhaṇḍānam gahaṇāni. Guyhamantāti guhitabbamantā. Antaggāhikāyāti sassatam vā ucchedam vā gahetvā tthitāya. Sesamettha uttānatthameva. Catutthe sabbam heṭṭhā vuttanayameva.

5. Phāsuvihārasuttavaṇṇanā

105. Pañcame mettam kāyakammanti mettacittena pavattitam kāyakammaṃ. Āvi ceva raho cāti sammukhe ceva parammukhe ca. Itaresupī eseva nayo. Yāni tāni sīlānītiādi catupārisuddhisīlavasena vuttam. Samādhisaṃvattanikānīti maggasaṃmādhīphalasaṃmādhinibbattakāni. Sīlasāmaññagatoti samānasīlataṃ gato, ekasadisīlo hutvāti attho. Takkarassāti yo nam karoti, tassa. Iti imasmiṃ sutte sīlam missakam kathitam, diṭṭhi vipassanāsammādiṭṭhīti.

6. Ānandasuttavaṇṇanā

106. Chaṭṭhe no ca param adhisīle sampavattā hotīti param sīlabhāvena na garahati na upavadatī. Attānupekkhīti attanova katākataṃ jānanavasena attānam anupekkhitā. No parānupekkhīti parassa katākatesu abyāvaṭo. Apaññātoti apākaṭo appapuñño. Apaññātakenāti apaññātabhāvena apākaṭatāya mandapuññatāya. No paritassatīti paritāsam nāpajjati. Iti imasmiṃ sutte khīṇāsavova kathito.

7-8. Sīlasuttādivaṇṇanā

107-108. Sattame sīlasamādhīpaññā missikā kathitā, vimutti arahattaphalaṃ, vimuttiñānadassanaṃ paccavekkhaṇaññaṃ lokiyaṃ eva. Aṭṭhamepi eseṃ nayo. Paccavekkhaṇaññaṃ panettha asekhassa pavattattā asekhanti vuttaṃ.

9-10. Cātuddisasuttādivaṇṇanā

109-110. Navame cātuddisoti catūsu disāsu appaṭihatacāro. Imasmimpi sutte khīṇāsavova kathito. Dasame alanti yutto. Idhāpi khīṇāsavova kathito.

Phāsuvihāravaggo paṭhamo.

2. Andhakavindavaggo

1. Kulūpakasuttavaṇṇanā

111. Dutiyaṃsa paṭhame asanthavavissāsīti attanā saddhiṃ santhavaṃ akarontesu viṣṣāsaṃ anāpajantesuyeva viṣṣāsaṃ karoti. Anissaravikappīti anissarova samāno “imaṃ detha, imaṃ gaṇhathā”ti issaro viya vikappeti. Viṣṣaṭṭhupasevīti viṣṣaṭṭhāni bhinnakulāni ghaṭanattāya upasevati. Upakaṇṇakajappīti kaṇṇamūle mantāṃ gaṇhāti. Sukkapakkho vuttavipariyāyena veditabbo.

2. Pacchāsamaṇasuttavaṇṇanā

112. Dutiye pattapariyāpannaṃ na gaṇhātīti upajjhāye nivattitvā ṭhite attano tucchapattaṃ datvā tassa pattaṃ na gaṇhāti, tato vā dīyamānaṃ na gaṇhāti. Na nivāretīti idaṃ vacanaṃ āpattivītikamavacanaṃ nāmāti na jānāti. Nātvā vāpi, “bhante, evarūpaṃ nāma vattaṃ na vaṭṭatī”ti na nivāreti. Kathaṃ opātetīti tassa kathaṃ bhinditvā attano kathaṃ paveseti. Jaḷoti jaḍo. Eḷamūgoti paggharitaḥḥamukho. Tatiyaṃ uttānameva.

4. Andhakavindasuttavaṇṇanā

114. Catutthe sīlavā hothāti sīlavantā hotha. Ārakkhasatinoti dvārarakkhikāya satiyā samannāgatā. Nipakkasatinoti dvārarakkhanakeneva ñāṇena samannāgatassatino. Satārakkhena cetasaṃ samannāgatāti satārakkhena cittena samannāgatā. Appabhassāti appakathā. Sammādiṭṭhikāti kammassakatajjhāna-vipassanāmagga-phalavasena pañcavidhāya sammādiṭṭhiyā samannāgatā. Apica paccavekkhaṇaññaṃpi sammādiṭṭhiyevāti veditabbā.

5. Maccharinīsuttavaṇṇanā

115. Pañcame āvāsamaccharinīti āvāsaṃ maccharāyati, tattha aññesaṃ vāsaṃ na sahati. Kulamaccharinīti upaṭṭhākakulaṃ maccharāyati, aññesaṃ tattha upasaṅkamaṃ na sahati. Lābhamaccharinīti lābhaṃ maccharāyati, aññesaṃ taṃ uppajjantaṃ na sahati. Vaṇṇamaccharinīti guṇaṃ maccharāyati, aññesaṃ guṇakathaṃ na sahati. Dhammaccharinīti pariyattidhammaṃ maccharāyati, aññesaṃ dātuṃ na icchati.

6-7. Vaṇṇanāsuttādivaṇṇanā

116-117. Chaṭṭhe saddhādeyyaṃ vinipātetīti parehi saddhāya dinnapiṇḍapātato aggāṃ aggahetvā parassa deti. Sattame issukinīti issāya samannāgatā. Sesāṃ sabbattha uttānamevāti.

3. Gilānavaggo

---

4. Dutyaupaṭṭhākasuttavaṇṇanā

124. Tatiyassa catutthe nappaṭibaloti kāyabalena ca ñāṇabalena ca asamannāgato. Āmisantaroti āmisahetuko cīvarādīni paccāsīsamāno.

5-6. Anāyussāsuttadvayaṇṇanā

125-126. Pañcame anāyussāti āyupacchedanā, na āyuvaḍḍhanā. Chaṭṭhepi eseva nayo.

7. Vapakāsasuttavaṇṇanā

127. Sattame nālaṃ saṅghamhā vapakāsītunti saṅghato nikkhamitvā ekako vasitum na yutto. Kāmañcesa saṅghamajjhepi vasitum ayuttova asaṅghasobhanatāya, ovādānusāsanippaṭibaddhattā pana nipariyāyeneva saṅghamhā vapakāsītum na yutto. Alaṃ saṅghamhā vapakāsītunti cātuddisattā saṅghamhā nikkhamma ekako vasitum yutto, saṅghasobhanatāya pana saṅghepi vasitum yuttoyeva. Aṭṭhamam uttānatthameva.

9. Parikuppasuttavaṇṇanā

129. Navame āpāyikāti apāyagāmino. Nerayikāti nirayagāmino. Parikuppāti parikuppanasabhāva purāṇavaṇṇasadisā. Atekkicchāti akattabbaparikammā. Dasamam uttānatthamevāti.

Gilānavaggo tatiyo.

4. Rājavaggo

---

1. Paṭhamacakkānuvattanasuttavaṇṇanā

131. Catutthassa paṭhame dhammenāti dasakusaladhammena. Cakkanti āṇācakkam. Atthaññūti rajjattham jānāti. Dhammaññūti pavenidhammam jānāti. Mattaññūti daṇḍe vā balamhi vā pamāṇam jānāti. Kālaññūti rajjasukhānubhavanakālaṃ, vinicchaya karaṇakālaṃ, janapadacārikākālaṃ jānāti. Parisaññūti ayaṃ parisā khattiyaparisā, ayaṃ brāhmaṇavessasuddasamaṇaparisāti jānāti.

Tathāgatavāre atthaññūti pañca atthe jānāti. Dhammaññūti cattāro dhamme jānāti. Mattaññūti catūsu paccayesu paṭiggahaṇaparibhogamattam jānāti. Kālaññūti ayaṃ kālo paṭisallīnassa, ayaṃ samāpattiyā, ayaṃ dhammadesanāya, ayaṃ janapadacārikāyāti evam kālaṃ jānāti. Parisaññūti ayaṃ parisā khattiyaparisā...pe... ayaṃ samaṇaparisāti jānāti. Anuttaranti navahi lokuttaradhammehi anuttaram. Dhammacakkanti seṭṭhacakkam.

2. Dutiyacakkānuvattanasuttavaṇṇanā

132. Dutiye pitarā pavattitam cakkanti cakkavattimhi pabbajite vā kālakate vā cakkaratanaṃ sattāhamattam ṭhatvā antaradhāyati, kathamesa tam anuppavatteti nāma? Pitu paveniyam ṭhatvā cakkavattivattam pūretvā cakkavattirajjam kārentopi

pitarā pavattitameva anuppavatteti nāma.

3. Dhammarājāsuttavaṇṇanā

133. Tatiyaṃ tikanipāte vuttanayameva. Sevitabbāsevitabbe panettha pacchimapadadvayameva viseso. Tattha sammāājīvo sevitabbo, micchāājīvo na sevitabbo. Sappāyo gāmanigamo sevitabbo, asappāyo na sevitabbo.

4. Yassaṃdisaṃsuttavaṇṇanā

134. Catutthe ubhatoti dvīhipi pakkhehi. Mātito ca pitito cāti yassa hi mātā khattiyā, mātumātā khattiyā, tassāpi mātā khattiyā. Pitā khattiyo, pitupitā khattiyo, tassapi pitā khattiyo. So ubhato sujāto mātito ca pitito ca. Saṃsuddhagahaṇikoti saṃsuddhāya mātukucchiyā samannāgato. “Samavepākiniyā gahaṇiyā”ti ettha pana kammajatejodhātu gahaṇīti vuccati. Yāva sattamā pitāmahayugāti ettha pitupitā pitāmaho, pitāmahassa yugaṃ pitāmahayugaṃ. Yuganti āyuppamāṇaṃ vuccati. Abhilāpamattameva cetam, atthato pana pitāmahoyeva pitāmahayugaṃ. Tato uddham sabbepi pubbapurisā pitāmahaggahaṇeneva gahitā. Evaṃ yāva sattamo puriso, tāva saṃsuddhagahaṇiko, atha vā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādenāti dasseti. Akkhittoti “apanetha etaṃ, kiṃ iminā”ti evaṃ akkhitto anavakkhitto. Anupakkuṭṭhoti na upakkuṭṭho na akkosam vā nindaṃ vā pattapubbo. Kena kāraṇenāti? Jātivādena, “itipi hīnajātiko eso”ti evarūpena vacanenāti attho.

Aḍḍhotiādisu yo koci attano santakena vibhavena aḍḍho hoti. Idha pana na kevalaṃ aḍḍhoyeva, mahaddhano mahatā aparimāṇasaṅkheṇa dhanena samannāgatoti attho. Pañcakāmaguṇavasena mahantā uḷārā bhogā assāti mahābhogo.

Paripuṇṇakosakoṭṭhāgāroti koso vuccati bhaṇḍāgāraṃ, nidahitvā ṭhapitena dhanena paripuṇṇakoso, dhaññaṇa ca paripuṇṇakotṭhāgāroti attho. Atha vā catubbidho koso hatthī assā rathā raṭṭhanti, tividham koṭṭhāgāraṃ dhanakoṭṭhāgāraṃ dhaññaakoṭṭhāgāraṃ vatthakoṭṭhāgāraṃ. Taṃ sabbampi paripuṇṇamassāti paripuṇṇakosakoṭṭhāgāro. Assavāyāti kassaci bahumpi dhanam dentassa senā na suṇāti, sā anassavā nāma hoti. Kassaci adentassāpi suṇātiyeva, ayaṃ assavā nāma. Ovādapatiṅkarāyāti “idaṃ vo kattabba, idaṃ na kattabba”nti dinnaovādakarāya. Paṇḍitoti paṇḍiccena samannāgato. Byattoti paññāveyyattiyena yutto. Medhāvīti ṭhānuppattikapaññāya samannāgato. Paṭibaloṭi samattho. Atthe cintetunti vaḍḍhiatthe cintetuṃ. So hi paccuppannaatthavaseneva “atītepi evaṃ ahesuṃ, anāgatepi evaṃ bhavissanti”ti cinteti. Vijitāvīnanti vijitavijayānaṃ, mahantena vā vijayena samannāgatānaṃ. Vimuttacittānanti pañcahi vimuttīhi vimuttamānasānaṃ.

5-6. Patthanāsuttadvayavaṇṇanā

135-136. Pañcame negamajānapadassāti nigamavāsino ca raṭṭhavāsino ca janassa. Hatthismintiādīhi hatthiassarathatharudhanulekhamuddāgaṇanādīni soḷasa mahāsippāni dassitāni. Anavayoti samattho paripuṇṇo. Sesamettha heṭṭhā vuttanayeneva veditabbaṃ. Chaṭṭhe oparajjanti uparājabhāvaṃ.

7. Appaṃsupatisuttavaṇṇanā

137. Sattame purisādhippāyāti assaddhammavasena purise uppannādhippāyā purisajjhāsaya. Ādānādhippāyoti idāni gahetuṃ sakkhissāmi, idāni sakkhissāmīti evaṃ gahaṇādhippāyo. Visaṃyogādhippāyoti idāni nibbānaṃ pāpuṇissāmi, idāni pāpuṇissāmīti evaṃ nibbānajjhāsaya.

8. Bhattādakasuttavaṇṇanā

138. Aṭṭhame bhattādakoti bhattakkhādako, bahubhattabhuñjoti attho. Okāsapharaṇoti okāsaṃ pharivā aññesaṃ sambādhaṃ katvā ṭhānena okāsapharaṇo. Tattha tattha laṇḍaṃ sāreti pātetīti laṇḍasāraṇo. Ettakā hatthīti gaṇanakāle salākaṃ gaṇhātīti salākaggāhī. Nisīdanasayanavasena mañcapīṭhaṃ maddatīti mañcapīṭhamaddano. Bhikkhugaṇanakāle salākaṃ gaṇhātīti salākaggāhī.

9. Akkhamasuttavaṇṇanā

139. Navame hatthikāyanti hatthighaṭaṃ. Sesesupi eseṇa nayo. Saṅgāme avacarantīti saṅgāmāvacarā. Ekissā vā tiṇodakadattiyā vimānitoti ekadivasaṃ ekena tiṇodakadānena vimānito, ekadivasaṃ attamaṃ aladdhatiṇodakoti attho. Ito parampi eseṇa nayo. Na sakkoti cittaṃ samādahitunti ārammaṇe cittaṃ sammā ṭhapetum na sakkoti. Sesamettha uttānameva. Imasmiṃ pana sutte vaṭṭavivaṭṭaṃ kathitanti veditabbaṃ.

10. Sotasuttavaṇṇanā

140. Dasame duruttānanti na suṭṭhu vuttānaṃ dosavasena pavattitānaṃ pharusavacanānaṃ. Durāgatānanti dukkhuppādanākārena sotadvāraṃ āgatānaṃ. Vacanapathānanti vacanānaṃ. Dukkānanti dukkhamānaṃ. Tibbānanti bahalānaṃ tāpanasabhāvānaṃ vā. Kharānanti pharusānaṃ. Kaṭukānanti tikhiṇānaṃ. Asātānanti amadhurānaṃ. Amanāpānanti manāṃ appāyitum vaḍḍhetum asamaṭṭhānaṃ. Pāṇaharānanti jīvitarānaṃ. Yā sā disāti sabbasaṅkhārasamathādivasena dissati apadissatīti nibbānaṃ disāti veditabbaṃ. Yasmā pana taṃ āgamma sabbe saṅkhārā samathaṃ gacchanti, tasmā sabbasaṅkhārasamathoti vuttaṃ. Sesāṃ sabbattha uttānameva. Imasmiṃ pana sutte sīlasamādhapaññaṃ missikā kathitāti.

Rājavaggo catuttho.

5. Tikaṇḍakāvaggo

1. Avajānātisuttavaṇṇanā

141. Pañcamassa paṭhame saṃvāsenāti ekatovāsenā. Ādeyyamukhoti ādiyanamukho, gahaṇamukhoti attho. Tameṇaṃ datvā avajānātīti “ayaṃ dinnāṃ paṭiggahetumeva jānātī”ti evaṃ avamaññaṇti. Tameṇaṃ saṃvāsenā avajānātīti appamattake kismiñcīdeva kujjhitvā “jānāmahaṃ tayā katakammaṃ, ettakaṃ addhānaṃ ahaṃ kiṃ karonto vasiṃ, nanu tuyhameva katākataṃ vīmaṃsanto”tiādīni vattā hoti. Atha itaro “addhā koci mayhaṃ doso bhavissatī”ti kiñci paṭippharitum na sakkoti. Taṃ khippaññaṇa adhimuccitā hotīti taṃ vaṇṇaṃ vā avaññaṃ vā sīghameva saddahati. Saddahanaṭṭhena hi ādānena esa ādiyanamukhoti vutto. Ādeyyamukhoti pāḷiyā pana ṭhapitamukhoti attho. Magge khaṭvā vā viya āgatāgataṃ udakaṃ vaṇṇaṃ vā avaññaṃ vā saddahanavasena sampañcchitum ṭhapitamukhoti vuttaṃ hoti.

Ittarasaddhoti parittakasaddho. Kusalākusale dhamme na jānātītiādīsu kusale dhamme “ime kusalā”ti na jānāti, akusale dhamme “ime akusalā”ti na jānāti. Tathā sāvajje sadosadhamme “ime sāvajjā”ti, anavajje ca niddosadhamme “ime

anavajjā”ti, hīne hīnāti, paṇīte paṇītāti. Kaṇhasukkasappaṭibhāgeti “ime kaṇhā sukke paṭibāhetvā t̥hitattā sappatibhāgā nāma, ime ca sukkā kaṇhe paṭibāhitvā t̥hitattā sappatibhāgā”ti na jānāti.

2. Ārabhatissuttavaṇṇanā

142. Dutiye ārabhati ca vippaṭisārī ca hotīti āpattivītikkamanavasena ārabhati ceva, tappaccayā ca vippaṭisārī hoti. Cetovimuttiṃ paññāvimuttinti arahattasamādhīnceva arahattaphalaññaṇa. Nappajānātīti anadhigatattā na jānāti. Ārabhati na vippaṭisārī hotīti āpattiṃ āpajjati, vuṭṭhitattā pana na vippaṭisārī hoti. Nārabhati vippaṭisārī hotīti sakīṃ āpattiṃ āpajjitvā tato vuṭṭhāya pacchā kiñcāpi nāpajjati, vippaṭisāraṃ pana vinodetuṃ na sakkoti. Nārabhati na vippaṭisārī hotīti na ceva āpattiṃ āpajjati, na ca vippaṭisārī hoti. Tañca cetovimuttiṃ...pe... nirujjhantīti arahattaṃ pana appatto hoti. Pañcamanayena khīṇāsavo kathito.

Ārambhajāti āpattivītikkamasambhavā. Vippaṭisārajāti vippaṭisārato jātā. Pavaḍḍhantīti punappunaṃ uppajjanena vaḍḍhanti. Ārambhaje āsave pahāyāti vītikkamasambhave āsave āpattidesanāya vā āpattivuṭṭhānena vā pajahitvā. Paṭivīnodetvāti suddhante t̥hitabhāvapaccavekkhaṇena nīharitvā. Cittaṃ paññaṇa bhāvetūti vipassanācittaṇa taṃsampayuttaṃ paññaṇa bhāvetu. Sesam iminā upāyeneva veditabbanti.

3. Sārandadasuttavaṇṇanā

143. Tatiye kāmādhimuttānanti vatthukāmakilesakāmesu adhimuttānaṃ. Dhammānudhammappaṭipannoti navalokuttaradhammatthāya sahasīlakaṃ pubbabhāgappaṭipadaṃ paṭipanno paṭipattipūraḥ puggalo dullabho lokasmiṃ.

4. Tikaṇḍakīsuttavaṇṇanā

144. Catutthe appaṭikūleti appaṭikūlārammaṇe. Paṭikūlasaññīti paṭikūlanti evaṃsaññī. Esa nayo sabbattha. Kathaṃ paṇāyaṃ evaṃ viharatīti? It̥thasmiṃ vatthusmiṃ pana asubhāya vā pharati, aniccato vā upasaṃharati. Evaṃ tāva appaṭikūle paṭikūlasaññī viharati. Anit̥thasmiṃ vatthusmiṃ mettāya vā pharati, dhātuto vā upasaṃharati. Evaṃ paṭikūle appaṭikūlasaññī viharati. Ubhayasmiṃ pana purimanayassa ca pacchimanayassa ca vasena tatiyacatutthavārā vuttā, chaḷaṅgupekkhāvasena pañcama. Chaḷaṅgupekkhā cesā khīṇāsavassa upekkhāsadisā, na pana khīṇāsavupekkhā. Tattha upekkhako vihareyyāti majjhatabhāve t̥hito vihareyya. Kvacanīti kismiñci ārammaṇe. Katthacīti kismiñci padese. Kiñcanati koci appamattakopi. Iti imasmiṃ sutte pañcasu t̥hānesu vipassanāva kathitā. Taṃ āradhavi-passako bhikkhu kātuṃ sakkoti, ñāṇavā paññuttaro bahussutasamaṇopi kātuṃ sakkoti. Sotāpannasakadāgāmianāgāmīno kātuṃ sakkontiyeva, khīṇāsave vattabbameva natthīti. Pañcamaṃ uttānameva.

6. Mittasuttavaṇṇanā

146. Chaṭṭhe kammantaṃ kāretīti khettādikammantaṃ kāreti. Adhikaraṇaṃ ādiyatīti cattāri adhikaraṇāni ādiyati. Pāmokkhesu bhikkhūsūti disāpāmokkhesu bhikkhūsū. Paṭiviruddho hotīti paccanīkaggāhitāya viruddho hoti. Anavatthacārikanti anavatthānacārikaṃ.

7. Asappurisdānasuttavaṇṇanā

147. Sattame asakkaccaṃ detīti na sakkaritvā suciṃ katvā deti. Acittikatvā detīti acittikārena agāravavasena deti. Apaviddhaṃ detīti na nirantaraṃ deti, atha vā chaḍḍetukāmo viya deti. Anāgamanadiṭṭhiko detīti katassa nāma phalaṃ āgamissatīti na evaṃ āgamanadiṭṭhiṃ na uppādetvā deti.

Sukkapakkhe cittikatvā detīti deyyadhamme ca dakkhiṇeyyesu ca cittikāraṃ upaṭṭhapetvā deti. Tattha deyyadhammaṃ paṇītaṃ ojavantaṃ katvā dento deyyadhamme cittikāraṃ upaṭṭhapeti nāma. Puggalaṃ vicinitvā dento dakkhiṇeyyesu cittikāraṃ upaṭṭhapeti nāma. Sahatthā detīti āṇattiyā parahatthena adatvā “anamatagge saṃsāre vicarantena me hatthapādānaṃ aladdhakālassa pamāṇaṃ nāma natthi, vaṭṭamokkhaṃ bhavanissaraṇaṃ karissāmī”ti sahattheneva deti. Āgamanadiṭṭhikoti “anāgatabhavassa paccayo bhavissatī”ti kammañca vipākañca saddahitvā detīti.

8. Sappurisa dāna suttavaṇṇanā

148. Aṭṭhame saddhāyāti dānañca dānaphalañca saddahitvā. Kālenāti yuttappattakālena. Anaggahitacittoti aggahitacitto muttacāgo hutvā. Anupahaccāti anupaghātetvā guṇe amakkhetvā. Kālāgatā cassa atthā pacurā hontīti atthā āgacchamānā vayovuḍḍhakāle anāgantvā yuttappattakāle paṭhamavayasmiṃyeva āgacchanti ceva bahū ca honti.

9. Paṭhamasamayavimuttasuttavaṇṇanā

149. Navame samayavimuttassāti appitappitakkhaṇeyeva vikkhambhitehi kilesehi vimuttattā samayavimuttisaṅkhātāya lokiyavimuttiyā vimuttacittassa. Dasamaṃ uttānatthameva.

Tikaṇḍakīvaggo pañcamo.

Tatīyapaṇṇāsakaṃ niṭṭhitaṃ.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια. 05. Σχόλια για το βιβλίο των πέντε. 3. Η τρίτη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org